

Список використаних джерел

1. Вараксіна Н. Використання технологій змішаної реальності в освіті. *Науково-педагогічні студії*. 2024. (6). С. 168–180. <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2022-6-168-180>.
2. Гуревич Р., Кобися В., Кізім С. Використання цифрових сервісів та інструментів у професійній підготовці майбутніх учителів. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 20220. С. 5–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-64-5-22>.
3. Крайнюк О.В., Буц Ю.В., Барбашин В.В., Северинов О.В. Використання технологій віртуальної та доповненої реальності для забезпечення безпеки праці. *Муніципальне господарство міст*. 2022. 4 (171). С. 165–172. <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2022-4-171-165-172>.
4. Міжнародна організація праці // <https://www.ilo.org/> (дата звернення 30.09.2025).
5. Міжнародна корпорація даних (IDC) // <https://www.idc.com> (дата звернення 20.09.2025).
6. Модло Є.О., Єчкало Ю.В., Семеріков С.О. Використання технології доповненої реальності у мобільно орієнтованому середовищі навчання ВНЗ. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Кропивницький. 2017. Вип. 11, ч. 1. С. 93–100.
7. Цифрові технології професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у воєнний та повоєнний час: навчально-методичний посібник / Пригодій М.А., Гуржій А.М., Гуменний О.Д., Голуб І.І., Пригалінська Т.Г., Волошин А.М. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України, 2023. 327 с

UDC 378.147:656]:005.3

DOI: <https://doi.org/10.64076/iedc251005.10>

Practice-oriented methods for developing management skills of future specialists in the field of transport services

Oleksandr Overchuk

Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, Pereiaslav

<https://orcid.org/0009-0009-3782-9051>

Abstract. The author investigates the impact of practice-oriented technologies on the formation of management skills of future specialists in the field of transport services. Analyzes the main approaches to practice-oriented training and the conditions for implementing a system of educational problem situations, methodological and situational tasks designed for the professional training of specialists in the field of transport services into the educational process.

Keywords: practice-oriented learning, management skills, digital environment, business simulations.

Практико-орієнтовані методики формування управлінських навичок майбутніх фахівців у сфері транспортних послуг

Олександр Оверчук

Університет Григорія Сковороди в Переяславі, м. Переяслав

<https://orcid.org/0009-0009-3782-9051>

Анотація. Автор досліджує вплив практико-орієнтованих технологій на формування управлінських навичок майбутніх фахівців у сфері транспортних послуг. Аналізує основні підходи до практико-орієнтованого навчання та умови впровадження у навчальний процес системи навчальних проблемних ситуацій, методичних та ситуаційних завдань, спроектованих у професійну підготовку фахівців сфери транспортних послуг.

Ключові слова: практико-орієнтоване навчання, управлінські навички, цифрове середовище, бізнес-симуляції.

Процеси розвитку світової науки, техніки, економіки й управління передбачають практичну спрямованість здобувачів до професійної діяльності, насамперед управлінської, адже саме вона сприятиме формуванню й розвитку якостей, необхідних у сфері надання транспортних послуг. Сьогодні виникає проблема зміни технологій навчання і переходу від технологій передачі знань до технологій навчання з набуттям практичного досвіду.

Застосування практико-орієнтованих технологій вимагає створення викладачами освітнього середовища, у якому здобувачі закладу вищої освіти мають можливість виявити пізнавальну активність, реалізувати свій творчий потенціал, зробити його усвідомленою потребою в саморозвитку та професійній адаптації. Практико-орієнтовані методики є найефективнішим способом формування управлінських навичок, оскільки вони дозволяють майбутнім фахівцям (зокрема педагогам професійного навчання) відпрацювати управлінські рішення в умовах, максимально наближених до реальності, без ризику негативних наслідків.

На думку Майковської В. "При впровадженні практико-орієнтованого підходу провідний вплив на вибір змісту інформації має кінцевий продукт професійного навчання – конкретизовані види дій, що складають основу соціальних і професійних компетенцій. Це визначає вибір методів навчання і створює структуру навчального процесу" [3]. До основних підходів до практико-орієнтованого навчання ми віднесли (рис. 1): використання професійно-орієнтованих технологій навчання і методик; моделювання фрагментів професійної діяльності; набуття досвіду практичної діяльності з метою розв'язання навчальних завдань.

Прагнення знайти розумний баланс між теоретичною і практичною складовими професійної підготовки реалізовується у залученні здобувачів освіти до ділових ігор, створення проєктів, укладання портфоліо, відвідання майстер-класів[2].

Рис. 1. Основні підходи до практико-орієнтованого навчання

Одним з ефективних рішень є аналіз конкретних ситуацій або кейс-метод – це обговорення реальної технологічної, управлінської чи іншої проблеми або ситуації, що потребує оптимального розв’язання. Здобувачі повинні проаналізувати ситуацію, визначити сутність проблеми, запропонувати основні шляхи її вирішення та обрати кращий варіант. Побудова кейсів базується на реальних фактичних матеріалах чи реальних ситуаціях, які виникають у процесі виробництва.

Підкреслимо, що одним із найефективніших методів розвитку управлінських навичок є імітаційні та рольові ігри, які моделюють реальні управлінські ситуації та дозволяють педагогам набувати практичного досвіду в безпечному середовищі. Імітаційні ігри – це навчальні моделі, які відтворюють реальні управлінські ситуації, дозволяючи педагогам відпрацьовувати різні сценарії прийняття рішень. Зокрема, ігри імітують управлінську взаємодію та соціальні процеси, що допомагають відпрацювати "м'які" навички, сприяють формуванню досвіду практичної діяльності студентів під час їхнього занурення в середовище, близьке до професійного, в процесі навчальних, практичних занять[4].

Управлінські навички майбутніх фахівців у сфері транспортних послуг є критично важливими, оскільки вони відповідатимуть за операційну ефективність, логістику, безпеку та управління персоналом в динамічному середовищі. Управління транспортом сьогодні неможливе без володіння цифровими інструментами та готовності до інновацій (уміння ефективно взаємодіяти з віддаленими командами, використовуючи корпоративні чати, трекери та мобільні додатки). Йдеться про використання програм-тренажерів, які імітують управління транспортною компанією, де студенти конкурують, приймаючи рішення щодо інвестицій, маршрутів та цін.

До практико-орієнтованих методик вчені відносять: технологію критичного мислення; інтерактивні технології навчання; проєктні та дослідні технології; технологію проблемного навчання; інформаційно-комунікаційні технології та ін. [5].

Бізнес-симуляції є однією з найефективніших практико-орієнтованих методик для формування управлінських навичок, оскільки вони відтворюють динаміку реального підприємства у контрольованому цифровому середовищі. Це дозволяє майбутнім фахівцям безпечно практикувати ухвалення рішень, бачити їхні довгострокові наслідки та отримувати миттєвий зворотний зв'язок.

Рис. 2. Практико-орієнтовані методики формування управлінських навичок

Практико-орієнтована професійна підготовка розкриває студенту зв'язки між знаннями і повсякденним життям суспільства, готує до розв'язання проблем, що можуть виникати в майбутній фаховій діяльності.

Список використаних джерел

1. Бахтіярова Х. Інтегративний підхід у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання. *Professional Pedagogics*. 2021. № 1 (22). С. 143–150. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.22.143-150>.
2. Левченко І., Литвин А. Модель майбутнього фахівця професійної освіти (Охорона праці. Транспорт) в умовах інтернаціоналізації *Вісник Черкаського*

національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія "Педагогічні науки". 2024. 2.С. 117–124. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2024-2-117-124>.

3. Майковська В.І. Практико-орієнтоване навчання як засіб професіоналізації підготовки майбутніх фахівців в Україні. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2016. 50–51. С. 161–167.

4. Опущко Н. Практико орієнтоване навчання як важливий компонент дуальної форми здобуття освіти. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2024. 70.С. 240–252. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-70-240-252>.

5. Радкевич, В., Романова, Г., Бородієнко, О. Концептуальні основи практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*. 2018. 16. С. 5–13. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.5-13>.

6. Різник В.В., Різник Н.А. Технологічні аспекти формування готовності майбутніх педагогів професійного навчання у галузі транспорту до професійної діяльності. *Теоретична і дидактична філологія*. 2017. № 24. С. 155–165.

UDC 519.85:005.7::378.11

Mathematical optimization as element of innovative educational management in modern complex conditions

Svitlana Goncharenko

Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv

<https://orcid.org/0000-0002-7740-4658>

Abstract. The article explores the importance of mathematical optimization as a core instrument of innovative educational management under conditions of uncertainty, crises, and rapid transformations. Optimization methods provide a scientific basis for effective resource distribution, scenario forecasting, and reduction of management risks. Their integration with hybrid approaches, including big data analytics and artificial intelligence, enhances adaptability, sustainability, and innovative development of educational institutions.

Keywords: mathematical optimization, innovative management, education, uncertainty, crisis.

Introduction.

Modern socio-economic systems operate under conditions of increased turbulence [1, 2], instability [3, 4] and regular crises [5-7]. Globalization processes, rapid technological development, geopolitical challenges and market volatility form an environment in which classical management methods often prove ineffective [8-10].